Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Fălești, judecător: Dorin Cazacu
Dosarul nr. 2ri - 72/25 (PIGD: 2-20064979-03-2ri-08052025)

C U R T E A D E A P E L N O R D
Colegiul civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

01 septembrie 2025 mun. Bălți
Instanța compusă din:
Președintele completului, judecător Radu Holban
Judecători Svetlana Ghercavii și Cristina Prisacari

examinând, fără citarea părților, cererea de recurs declarată de S.R.L. „Astra" prin intermediul avocatului Oceredнaia Larisa împotriva încheierii judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 03 aprilie 2025, emisă la contestația depusă de potențialului creditor S.R.L. „Astra" la data de 03 martie 2021, în privința creanțelor neadmise în cauza de insolvabilitate inițiată la cererea creditorului Î.I.S. „Acva- Nord", în procedura de realizare a planului, privind intentarea procesului de insolvabilitate față de Î.M. Regia „Apă-Canal- Bălți"

C O N S T A T Ă :

Poziția creditorului:

La 03 martie 2021 S.R.L. „Astra" a înaintat contestație în privința creanței neadmise prin care a solicitat admiterea și includerea creanței în cuantum de 498.552,28 lei în tabelul definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului Î.M. Regia „Apă-Canal- Bălți.

În motivarea acesteia, în esență, a indicat că, prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 09 decembrie 2020 a fost constatată insolvabilitatea debitorului Î.M. Regia „Apă-Canal- Bălți" și intentat procesul de insolvabilitate față de Î.M. Regia „Apă-Canal- Bălți".

Prin notificarea administratorului debitorului dlui Pelion Roman, creditorului S.R.L. „Astra" i s-a comunicat Tabelul definitiv al creanțelor, în care la pct. 5.3. creanța S.R.L. „Astra" în sumă de 498.552,28 lei nu a fost inclusă.

Susține că, S.R.L. „Astra" a obținut calitatea de creditor chirografar în raport cu debitorul insolvabil Î.M. Regia „Apă-Canal- Bălți" și are dreptul să înainteze în instanța de insolvabilitate cerere de admitere (validare) a creanțelor apărute până la intentarea procesului de insolvabilitate.

În acest sens invocă că, între S.R.L. „Astra" și Î.M. Regia „Apă-Canal- Bălți" au fost stabilite relații economice pe parcursul unei perioade îndelungate de timp.

S.R.L. „Astra” a livrat debitorului marfa în baza facturilor fiscale. Astfel, la 21 ianuarie 2021 Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți” înregistra o datorie față de S.R.L. „Astra” în sumă de 498.552,28 lei pentru marfa livrată, fapt confirmat prin actul de verificare din 31 decembrie 2019 și prin Actul de verificare din 21 ianuarie 2021.

Menționează că, în scopul recuperării creanței, la data de 21 ianuarie 2021, S.R.L. „Astra” a depus la instanța de insolvabilitate cerere de admitere a creanței în sumă de 498 552.28 lei, care din motive neclare nu a fost acceptată și nu a fost inclusă de către administratorul insolvabilității în tabelul definitiv al creanțelor.

În drept, partea contestatară își întemeiază contestația în baza prevederilor art.art. 42, 76, 140, 143 alin. (6) și 144 din Legea insolvabilității.

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 03 aprilie 2025, s-a respins contestația depusă la 03 martie 2021, de potențialul creditor S.R.L. ”Astra”.

Solicitarea și argumentele recurentului:

Nefiind de acord cu poziția instanței de fond, la 17 aprilie 2025, prin intermediul oficiului poștal, avocatul Ocerednaia Larisa acționând în numele și interesul creditorului S.R.L. Astra” a contestat cu recurs încheierea judecătoriei Bălți, Sediul Fălești din 03 aprilie 2025, solicitând:

- admiterea cererii de recurs;
- casarea integrală a încheierii cu pronunțarea unei noi încheieri prin care contestația depusă de creditorul S.R.L. „Astra” cu privire la creanța neadmisă în tabelul definitiv al creanțelor debitorului Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți” în sumă de 498 552,28 lei să fie inclusă în tabelul definitiv al creanțelor,
- validarea creanței creditorului S.R.L. „Astra” față de debitorul Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți” în sumă de 498 552,28 lei;
- includerea creanței creditorului S.R.L. „Astra” în tabelul definitiv al creanțelor împotriva patrimoniului debitorului Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți” în sumă de 498 552,28 lei.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a indicat că prin hotărârea judecătoriei Bălți din 09 decembrie 2020 s-a constatat insolvabilitatea debitorului Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți” și s-a intentat procesul de insolvabilitate față de Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți”.

La 21 ianuarie 2021 S.R.L. „Astra” a depus în instanța de insolvabilitate o cerere de admitere a creanței în sumă de 498 552,28 lei. Prin notificarea administratorului debitorului dlui Pelin Roman, creditorului S.R.L. „Astra” i s-a comunicat Tabelul definitiv al creanțelor împotriva patrimoniului debitorului Î.M. Regia „Apă Canal Bălți”, în care la pct. 5.3 creanța S.R.L. „Astra” în sumă de

498 552,28 lei nu a fost inclusă în compartimentul 5 „Validarea creanței acceptate spre validare lei”.

La 03 martie 2021 S.R.L. „Astra” a înaintat o contestație în privința creanței neadmise prin care a solicitat admiterea și includerea creanței în cuantum de 498 552, 28 lei în tabelul definitiv al creanțelor împotriva patrimoniului debitorului Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți”.

Prin încheierea judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 03 aprilie 2025, s-a respins contestația depusă la data de 03 martie 2021 de reprezentantul potențialului creditor S.R.L. „Astra”.

În opinia recurentului încheierea Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 03 aprilie 2025 este ilegală, emisă cu încălcarea normelor de drept material și procesual.

Susține recurentul că potrivit art. 6 &1 al CEDO, instanțele de judecată trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârea, iar având în vedere caracterul determinativ al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse examinării. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu își motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile dintre părți.

Menționează recurentul că, instanța de fond în conținutul încheierii emise a dat citire mai multor prevederi legale fără a da o apreciere probelor anexate la dosar. Astfel, instanța reiterând prevederile art.art. 391 alin.(1), 394 și 395 alin.(1) Cod Civil, a menționat că, la 21 ianuarie 2021 S.R.L. „Astra” a înaintat cerere de validare a creanțelor, prin care a solicitat validarea creanțelor în cuantum de 498552,28 lei, cu includerea acestora în tabelul definitiv al creanțelor împotriva patrimoniului debitorului Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți”. Potrivit tabelului definitiv al creanțelor, creanța înaintată S.R.L. „Astra” în cuantum de 498 552,28 lei a fost trecută cu creanță zero, din care motiv, la 03 martie 2021, reprezentantul potențialului creditor S.R.L. „Astra” a depus contestație împotriva tabelului definitiv al creanțelor în temeiul art. 144 din Legea insolvabilității, prin care a solicitat admiterea și includerea creanței în cuantum de 498 552,28 lei în tabelul definitiv al creanțelor împotriva patrimoniului debitorului Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți”.

Instanța de insolvabilitate mai reține că, potrivit înscrisurilor anexate la cererea de validare, rezultă că în urma relațiilor economice avute între S.R.L „Astra” și Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți” s-a formal o datorie în sumă totală de 498 552,28 lei, pentru perioada anilor 2015 - 2016. Cererea de validare a creanțelor a fost înaintată la 21 ianuarie 2021. Astfel, S.R.L. „Astra” este în întârziere de a pretinde creanța de 498 552,28 lei, or, potrivit art. 391 Cod civil, termenul general de prescripție este de 3 ani. De asemenea, pe caz instanța a reținut că nu există

circumstanțele prevăzute de art. 401 Codul civil, care să ducă la întreruperea cursului prescripției extinctive, or, potențialul creditor nu a somat debitorul despre existența datoriei. În atare situație, instanța ajunge la concluzia respingerii contestației reprezentantului potențialului creditor S.R.L. „Astra”.

În opinia recurentului concluzia instanța de insolvabilitate este eronată. Instanța de insolvabilitate a aplicat în mod eronat normele legale relevante speței, nu a aplicat legea care urma a fi aplicată, deoarece la caz ar urma de a fi aplicate prevederile art. 401 din Codul Civil, ce prevede întreruperea termenului de prescripție.

În contextul dat, menționează recurentul că la materialele cauzei fiind anexate: actul decontărilor reciproce din 30 iunie 2019, actul de verificare a decontărilor reciproce din 31 decembrie 2019 și actul de verificare a decontărilor reciproce din 21 ianuarie 2021 conform cărora, datoria Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți” față de S.R.L. „Astra” este în sumă de 498 552,28 lei.

Susține recurentul că la data de 01 ianuarie 2019, Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți” a avut o datorie față de S.R.L. „Astra” în sumă de 513 731,12 lei. La 30 iunie 2019 Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți” a acumulat o datorie față de S.R.L. „Astra” în sumă de 508 112,18 lei. În acest sens, recurentul a accentuat că debitorul a recunoscut datoria și a semnat actul de verificare la data de 30 iunie 2019, iar pentru a plăti datoria, debitorul a furnizat creditorului S.R.L. „Astra” apă iar cu costul acesteia a achitat suma datorată.

Concomitent, recurentul S.R.L. „Astra” a accentuat că la data de 30 ianuarie 2019, Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți” a avut o datorie față de S.R.L. „Astra” în sumă de 508 112,18 lei, iar la 31 decembrie 2019, Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți” avea o datorie față de S.R.L. „Astra” în sumă de 498 552,28 lei. Debitorul a recunoscut datoria și a semnat actul de verificare la data de 30 iunie 2019, iar pentru a plăti datoria, debitorul furnizînd creditorului S.R.L. „Astra” potabilă iar cu costul acesteia a achitat suma datorată.

Mai susține recurentul că, debitorul a recunoscut cuantumul datoriei și a semnat actul de verificare la 31 decembrie 2019. Ulterior, pentru a plăti datoria, debitorul a furnizat apă potabilă, iar cu costul acesteia a achitat suma datoriei. Astfel, debitorul a rambursat datoria, a semnat actele - Procesele-verbale de verificare a decontărilor reciproce, aceste acțiuni indică recunoașterea de către ultimul a datoriei.

Susține recurentul că, abia la data de 21 august 2020, debitorul a încetat să mai ramburseze datoria și din acel moment S.R.L. „Astra” a început să plătească apa care i-a fost furnizată. Debitorul a recunoscut cuantumul datoriei și a semnat Actul de verificare din 21 ianuarie 2021.

Prin urmare, consideră recurentul că de către instanța de insolvabilitate a fost dată o apreciere eronată probelor din dosar ceea ce a influențat decizia luată.

Consideră recurentul că, S.R.L. „Astra” nu a ratat termenul de prescripție.

Actele de procedură:

Prin încheierea Curții de Apel Nord din 16 mai 2025, recursul creditorul S.R.L. „Astra” a fost acceptat spre examinare, cu intentarea procedurii de recurs.

Colegiul Civil a notificat, la data de 26 mai 2025 intimatul /administratorul insolvabilității Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți” (în procedura planului) despre parvenirea recursului, oferindu-i termen pentru prezentarea referinței.

Poziția intimatului:

La 05 iunie 2025, prin intermediul poștei electronice, administratorul insolvabilității Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți” (în procedura planului) Mămăligă Ion a depus o referință la cererea de recurs depusă de S.R.L. „Astra” prin care a solicitat respingerea recursului cu menținerea încheierii contestate.

În motivarea referinței depuse administratorul insolvabilității Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți” (în procedura planului) Mămăligă Ion a indicat că, prin încheierea judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 03 aprilie 2025, s-a respins contestația depusă de S.R.L. „Astra” împotriva tabelului definitiv al creanței debitorului Î.M. Regia Apă-Canal-Bălți”, privind neadmiterea creanței în cuantum de 498552,28 lei.

S.R.L. „Astra” considerând că încheierea este ilegală și neîntemeiată a contesta-o cu recurs, făcând referire la prevederile art. 401 alin. (1) lit. a) Cod Civil, potrivit căreia cursul termenului de prescripție se întrerupe și care nu sunt aplicabile la caz.

În opinia intimatului cererea de recurs depusă de S.R.L. „Astra” este neîntemeiată și urmează de a fi respinsă din următoarele considerente:

Astfel, intimatul reiterând prevederile art. 401 alin. (1) lit. a) Cod Civil a menționat că, actul de recunoaștere tacită constituie: executarea parțială a obligațiilor, achitarea în tot sau în parte a dobânzilor sau a penalităților. Acest lucru fiind demonstrat prin actele prezentate de recurent și anume conform procesului verbal a decontărilor reciproce din 31 decembrie 2019 soldul fiind de 498 552,61 lei. Conform Actului de verificare din 21 ianuarie 2021 prezentat tot de recurent, se observă că suma soldului este tot de 498 552,28 lei. Din aceste considerente apare o întrebare logică de ce pe parcursul anului 2020 nu a fost efectuat nici o plată în contul stingerii datoriei invocate, care reiese din facturile fiscale furnizate de către recurent către debitor și de ce pentru facturile din perioada anului 2015-2016 nu s-a solicitat nici o plată.

Ce ține de constituirea unei garanții intimatul a menționat că, din 2016 de când a venit scadența plăților pe facturile de plată și până la înaintarea cererii de validarea creanței, recurentul nu a solicitat nici o garanție în acest sens. La fel, din

2016 și până la depunerea cererii de validare a creanței nu a fost solicitat plata unei sume. Nu a fost prezentat nici un act de compensare reciprocă, așa cum pretinde recurentul.

Prin urmare, consideră intimatul că nu există nici o circumstanță care ar dovedi faptul că pe sumele solicitate s-a făcut careva acțiuni, acte ce ar putea fi considerate ca acte de recunoaștere a creanței și care ar servi temei de întrerupere a termenului de curgere a prescripției extinctive. Or, invocarea procesului-verbal de verificare a decontărilor reciproce din 31 decembrie 2019 și actului de verificare din 21 ianuarie 2021 au un statut de informare reciprocă, însă aceste acte de verificare și nu pot fi egalate cu acte de recunoaștere deoarece nu s-a solicitat niciodată achitarea creanței în această perioadă.

Mai susține intimatul că, o altă circumstanță interesantă este că recurentul nu a depus un act de verificare pe perioada 2015 - 2019, de unde urma s-ar putea vedea situația reală a acestor sume. Recurentul nu au depus un așa act de verificare pe motiv că, de acolo urma să se vadă că, de fapt achitările între recurent și intimat au avut loc numai în baza facturilor de furnizare a apei. Or, răspuns la un așa comportament poate fi explicat numai prin argumentul menționat în pct. 1 din Referința asupra contestației la creanța neadmisă în Tabelul definitiv al creanțelor din 27 mai 2021, depusă de către administratorul procedurii de insolvabilitate de atunci Roman Pelin. Astfel, susține că sumele date nu au fost solicitate de către recurentul S.R.L. „Astra”, fiindcă ele figurează în cauza penal nr. 2016040990.

În temeiul celor relatate intimatul solicită de a fi respins recursul înaintat de S.R.L. „Astra” împotriva încheierii judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 03 aprilie 2025 ca unul ilegal și neargumentat.

Aprecierea instanței de recurs:

Analizând legalitatea și temeinicia încheierii contestate prin prisma argumentelor invocate de recurent în cererea de recurs, în raport cu materialele cauzei, normele de drept relevante situației din speța dată, Colegiul Civil și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Nord, consideră că recursul este întemeiat și urmează a fi admis din alte motive decât cele invocate în el, cu casarea încheierii contestate reieșind din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea Insolvabilității, *procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi*.

Potrivit art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, *curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii*.

În conformitate cu dispozițiile art. 426 alin. (2) Cod de procedură civilă, *recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza*

recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

Conform art. 8 alin. (2) din Legea insolvabilității, *încheierile instanţei de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile de la data comunicării şi numai în cazurile expres prevăzute de prezenta lege. Termenul de recurs, precum şi recursul declarat nu suspendă executarea încheierilor instanţei de insolvabilitate*.

Din conținutul actelor cauzei, Colegiul Civil reține că, judecătoria Bălți, sediul Fălești, la data de 03 aprilie 2024 a emis încheierea prin care a respins contestația înaintată de creditorul S.R.L. „Astra" (f.d. 47-48), iar la data de 17 aprilie 2025, S.R.L. „Astra" prin intermediul avocatului Ocerednaia Larisa o contestă cu recurs (f.d. 49-54).

Prin urmare, instanța de recurs constată că, recurentul s-a încadrat în termenul de contestare, prevăzut de art. 8 din Legea insolvabilității.

Conform art. 8 alin. (4) și (6) Legea insolvabilității nr.149 din 29.06.2012, *în vederea soluţionării apelului sau a recursului, instanţei superioare i se trimit, în termen de 5 zile de la data depunerii apelului sau a recursului, în copii certificate de instanţa de insolvabilitate, doar actele care interesează soluţionarea căii de atac. Cererile de apel şi de recurs se examinează în modul prevăzut de Codul de procedură civilă, cu excepţiile stabilite în prezenta lege.*

În conformitate cu art. 427 lit. c) Cod de procedură civilă, *instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluţionînd prin decizie problema respectivă.*

Colegiul Civil a stabilit că, la data de la data de 15 iunie 2020 creditorul Î.I.S. „Acva Nord" (în procedura de realizare a planului) s-a adresat în instanța de judecată cu o cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate în privința debitorului Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți" din motivul incapacității de plată (f.d. 1-3).

Prin încheierea judecătoriei Bălți, sediul Central din 17 iunie 2019, s-a admis spre examinare cererea introductivă înaintată de creditorul Î.I.S. „Acva Nord" (în procedura de realizare a planului) privind intentarea procesului de insolvabilitate în privința debitorului Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți", fiind aplicate măsurile de asigurare prevăzute la art. 24 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, inclusiv instituită perioada de observație, în calitate de administrator provizoriu, fiind desemnat administratorul autorizat Pelin Roman (f.d. 4).

Ulterior, prin hotărârea judecătoriei Bălți, sediul Central din 09 decembrie 2020, s-a constatat insolvabilitatea debitorului Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți" și s-a intentat în privința Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți" procedura de insolvabilitate, fiind desemnat în calitate de administrator al procesului de insolvabilitate,

administratorul autorizat Roman Pelin.

La data de 21 ianuarie 2021, creditorul S.R.L. „Astra” a înaintat o cerere de admitere a creanței în sumă de 498 552,28 lei cu includerea acesteia în tabelul definitiv al creanței și validarea sumei de 498 552,28 cu titlu de datorie (f.d. 58).

Potrivit tabelului definitiv al creanțelor Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți”, creanța creditorului S.R.L. „Astra” a fost inclusă la rangul V (alte creanțe chirografare care nu sunt de rang inferior) poziția 5.7 cu valoarea creanței acceptate fiind 0 (zero) (f.d. 34-37).

Nefiind de acord cu poziția administratorului insolvabilității, la 03 martie 2021 prin intermediul poștei electronice, S.R.L. „Astra” a depus o contestație cu privire la creanța neadmisă în tabelul definitiv al creanțelor, pledând pentru admiterea contestației, includerea și validarea creanței creditorului S.R.L. „Astra” față de debitorul Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți”, în sumă de 498 552,28 lei (f.d. 53).

Prin încheierea judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 03 aprilie 2025, s-a respins contestația depusă la 03 martie 2021 de reprezentantul potențialei creditor S.R.L. „Astra” (f.d. 47-48).

Invocând ilegalitatea și netemeinicia încheierii Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 03 aprilie 2025, S.R.L. „Astra” prin intermediul avocatului Ocerednaia Larisa o contestă cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care contestația cu privire la creanța neadmisă a creditorului S.R.L. „Astra” să fie admisă, să fie dispusă includerea creanței creditorului S.R.L. „Astra” în tabelul definitiv al creanțelor înpotriva patrimoniului debitorului Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți”, în sumă de 498 552,28 lei, cu validarea sumei.

Verificând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor invocate de recurent în cererea de recurs, în raport cu probele anexate la dosar și normele de drept ce reglementează situația din speța dată, Colegiul Civil al Curții de Apel Nord conchide că soluția instanței de insolvabilitate de a respinge contestația formată de creditorul S.R.L. „Astra” ca fiind tardivă este una pripită, rezultată din aprecierea eronată a normelor de drept în raport cu circumstanțele speței. În susținerea acestei poziții instanța de recurs va menționa următoarele:

În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime*.

Potrivit art. 27 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, *disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanţilor la proces, în primul rând a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege*

modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare. Instanţa nu admite dispunerea de un drept sau folosirea modalităţii de apărare dacă aceste acte contravin legii ori încalcă drepturile sau interesele legitime ale persoanei.

Potrivit dispozițiile art. 76 din Legea insolvabilități, *înaintarea creanţelor de către creditori are loc în strictă conformitate cu reglementările privind procedura de insolvabilitate.*

Conform art. 140 alin. (1) din Legea insolvabilități, *dacă are o creanţă faţă de debitor născută anterior datei deschiderii procedurii, creditorul înaintează în scris creanţa, indiferent de tipul ei, printr-o cerere de admitere a creanţelor adresată instanţei de judecată care examinează cauza de insolvabilitate a debitorului. Cererile de admitere a creanţelor se consemnează într-un registru, care se păstrează în instanţă*.

Potrivit art. 141 alin. (1) și (3) din Legea insolvabilități, *cererea de admitere a creanţelor are acelaşi regim juridic ca şi cererea de chemare în judecată, cu excepţiile stabilite la art. 19. La cerere se anexează documentele justificative din care izvorăsc creanţele şi actele de constituire de garanţii.*

Iar în conformitate cu art. 142 alin. (1) și (7) din Legea insolvabilității, *creanţele se supun procedurii de verificare, prevăzută de prezenta lege, de către administratorul provizoriu sau administratorul insolvabilităţii, sau de lichidator, cu excepţia creanţelor constatate prin titluri executorii. O creanţă se înscrie în tabel ţinându-se cont atât de suma datorată efectiv, cât şi de dobânda corespunzătoare sau de penalitatea, sau de orice alt accesoriu calculat pînă la data deschiderii procedurii, aşa cum rezultă din actele depuse la dosar.*

Potrivit art. 143 alin. (1) din legea insolvabilității, *ca rezultat al verificărilor făcute în perioada de observare a debitorului, administratorul provizoriu va întocmi şi va înregistra la instanţa de insolvabilitate un tabel preliminar cuprinzând toate creanţele împotriva patrimoniului debitorului, precizând că sînt chirografare, garantate, sub condiţie sau nescadente şi arătând pentru fiecare numele/denumirea creditorului, suma solicitată de creditor şi suma acceptată de administratorul provizoriu.*

Iar în conformitate cu dispozițiile art. 144 alin. (1)-(4) din legea insolvabilități, *debitorul şi creditorii pot să formuleze contestaţii cu privire la creanţele şi la drepturile de preferinţă neadmise sau trecute integral sau parţial de administratorul insolvabilităţii/lichidator în tabelul definitiv. Contestaţiile se depun la instanţa de insolvabilitate în termenul prevăzut la art. 143 alin. (6). Contestaţiile înaintate după acest termen se declară tardive şi se restituie fără a fi examinate. Instanţa de insolvabilitate soluţionează contestaţiile în şedinţă de validare sau în cadrul unei alte şedinţe speciale, cu citarea contestatorului, a creditorului care deţine creanţa contestată, dacă acesta nu este chiar contestatorul, a administratorului insolvabilităţii/lichidatorului şi a oricărei alte*

părţi interesate, după caz. Dacă la examinarea contestaţiei se constată existenţa unui litigiu de drept, instanţa de insolvabilitate admite contestaţia printr-o încheiere motivată, care poate fi atacată cu recurs de către creditorul a cărui creanţă nu a fost validată. În acest caz, creanţa se radiază din tabel, iar creditorul a cărui creanţă nu a fost validată este în drept să intenteze proces separat de confirmare a creanţei sau de preluare a procesului pendinte. Creanţele faţă de care au fost admise contestaţiile se iau în calcul la elaborarea planului de distribuire intermediară prin rezervarea lor din masa debitoare, în condiţiile stabilite la art. 152.

Raportând conținutul normelor sus-citate prin prisma situației din speța dată, Colegiul Civil conchide că soluția instanței de insolvabilitate de a respinge contestația formulată de creditorul S.R.L. „Astra" s-a bazat pe faptul că din înscrisurile anexate la cererea de validare a popririi ar rezulta că, relațiile economice între S.R.L. „Astra" și Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți" pentru care s-a format datoria în sumă de 498 552,28 lei, au avut loc în perioada anilor 2015-2016, iar creditorul S.R.L. „Astra" a depus o cerere de validare a creanței abia la data de 21 ianuarie 2021, astfel creanța S.R.L. „Astra" este înaintară cu întârziere și nu există nici o circumstanță care ar duce la întreruperea cursului termenului de prescripție extincția, este una pripită.

Or, instanța de insolvabilitate urma să verifice temeinicia contestației depuse de S.R.L. „Astra" prin prisma prevederilor art. 142 alin. (1) și (4) din Legea insolvabilității, potrivit căreia, *creanţele se supun procedurii de verificare, prevăzută de prezenta lege, de către administratorul provizoriu sau administratorul insolvabilităţii, sau de lichidator, cu excepţia creanţelor constatate prin titluri executorii. Administratorul insolvabilității/lichidatorul procedează de îndată la verificarea fiecărei cereri de admitere înregistrate la instanţa de insolvabilitate şi a documentelor depuse şi efectuează o cercetare amănunţită pentru a stabili dacă creanţa nu este contestată sau în litigiu, care este valoarea exactă conform actelor din care rezultă creanţa şi prioritatea fiecărei creanţe.*

Din conținutul normelor sus citate rezultă că, pentru ca o creanță să fie introdusă de către administrator în tabelul definitiv este necesar ca ea să fie confirmată de documentele contabile ale debitorului sau documentele justificative anexate la cerere care să confirme că creanțele înaintate asupra patrimoniului debitorului sunt certe și exigibile. În cazul în care instanța constată la examinarea contestației existența unui litigiu de drept, acesta va dispune radierea din tabel a creanței şi va comunica creditorului despre posibilitatea intentării unui proces separat în procedură contencioasă, în instanța de drept comun, pentru confirmarea creanței sale. Constatarea litigiului de drept la examinarea contestației are loc în situația în care pentru confirmarea creanței creditorului instanța urmează să dea

apreciere valabilității şi temeiniciei probelor, să conchidă mărimea creanței din contrapunerea unui cumul de probe, să aprecieze pretențiile contradictorii între debitor şi creditor, să examineze repunerea în termen a creanțelor şi altor circumstanțe ce nu țin de competența instanței de insolvabilitate.

La caz, se reține că creditorul S.R.L. „Astra” a solicitat validarea creanței față de patrimoniul debitorului insolvabil Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți” în sumă de 498 552,28 lei, cu titlu de datorie caree ar rezulta din facturile fiscale din perioada 2015-2016 și din procesul-verbal al decontărilor reciproce semnat de Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți” și S.R.L. „Astra” din care ar rezultă că la situația din 31 decembrie 2019, Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți” înregistra față de S.R.L. „Astra” o datorie în sumă de 498 552,28 lei și acesta ar rezulta din facturile fiscale din 2019.

La rândul său, administratorul insolvabilității Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți” Pelin Roman nu recunoaște creanța creditorului S.R.L. „Astra” și a trecut-o în Tabelul definitiv la rangul V cu 0 (zero). De altfel, a invocat că Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți” nu avea pentru perioada 2015-2016 o astfel de datorie, or să fi existat, S.R.L. „Astra” solicita să fie achitată îndată după scadență ei, la fel mai reiterînd că actul de verificare a decontărilor reciproce are statut de informare și nu poate fi egalat cu un act de recunoaștere a creanței.

Instanța de recurs constată că instanța de fond a respins contestația S.R.L. „Astra” împotriva neadmiterii creanței sale în tabelul definitiv, motivând că creanța ar fi prescrisă, deoarece provine din facturi fiscale din perioada anilor 2015-2016, că nu există justificări pentru întârzierea depunerii cererii în instanța de judecată și că actul de decontare nu ar constitui o recunoaștere a datoriei.

Colegiul civil apreciază această soluție a instanței de insolvabilitate ca fiind una eronată, întrucât nu s-a analizat caracterul contencios al creanței, care rezultă clar din poziția divergentă a părților asupra datoriei, necesitatea administrării de probe și interpretării înscrisurilor, precum și apariția unor probleme juridice legate de: natura creanței; recunoașterea datoriilor; aplicarea sau întreruperea prescripției; valabilitatea actelor justificative.

Toate acestea indică existența unui litigiu de drept, ceea ce, potrivit art. 144 alin. (4) din Legea insolvabilității, impune trimiterea creditorului să intenteze un proces separat în fața instanței de drept comun.

Or, prin prisma Legii insolvabilității nr. 149/2012 și anume art. 142 alin. (1) și (7) stabilește că administratorul insolvabilității verifică temeinicia și legalitatea fiecărei creanțe, iar în caz de neacceptare, creditorul poate contesta, iar potrivit art. 144 alin. (4) al aceleiași lege prevede că, în cazul în care la examinarea contestației se constată existența unui litigiu de drept: instanța de insolvabilitate trebuie să radieze creanța iar creditorul este în drept să intenteze un proces separat pentru confirmarea creanței, or, doar instanța de drept comun este competentă să analizeze

valabilitatea probelor, termenul de prescripție, eventualele întreruperi/recunoașteri ale datoriei, raporturile contractuale și comerciale dintre părți.

Este evident că în cazul de față, analizarea creanței S.R.L. „Astra” presupune administrarea probelor suplimentare, eventual interogarea părților, aprecierea contradictorială a înscrisurilor și pozițiilor, posibilitatea efectuării unei expertize contabile.

Aceste elemente sunt străine naturii necontencioase a procedurii de insolvabilitate și intră exclusiv în sfera jurisdicției de drept comun.

Or, procedura de insolvabilitate este o procedură specială, colectivă și necontencioasă, având ca scop gestionarea eficientă a activelor debitorului în vederea satisfacerii creanțelor creditorilor, în condițiile prevăzute strict de lege.

Procesul de insolvabilitate se desfășoară potrivit principiului celerității și eficienței procedurii, astfel că, în cadrul procedurii de insolvabilitate nu se poate examina fondul unui litigiu complex, care presupune administrarea de probe contradictorii, audierea martorilor, evaluarea bunei-credințe, interpretarea raporturilor contractuale ori a înscrisurilor ambigue.

Or, în speță, existența unor disensiuni între creditor și debitor cu privire la existența relației comerciale în perioada 2015-2016, valoarea reală a datoriei, data scadenței creanței, întreruperea sau nu a prescripției - impune examinarea într-un cadru contradictorial, ceea ce excede atribuțiilor instanței de insolvabilitate.

Suplimentar, va reitera instanța de recurs și faptul că potrivit jurisprudenței constante a instanțelor naționale, dar și a Curții Supreme de Justiție, pentru ca o creanță să fie admisă în tabelul definitiv, aceasta trebuie să fie:

- certă, adică să rezulte din acte concludente;
- lichidă, ceia ce presupuse să aibă o valoare clar determinabilă; și
- exigibilă, adică să fie ajunsă la scadență.

În speță, creanța invocată de S.R.L. „Astra” derivă din facturi din anii 2015-2016, iar justificarea a fost făcută printr-un proces-verbal de decontare din 2019, care, de altfel, nu are valoare de titlu executoriu și este disputat de către administrator, care neagă existența datoriei.

În această situație, creanța nu este certă și nu poate fi validată prin simpla analiză administrativă, ci implică un proces contradictoriu de stabilire a valorii reale și temeiului juridic, care trebuie soluționat în instanța de drept comun.

Așadar, instanța de recurs constată nu doar o simplă neconcordanță, ci un veritabil conflict juridic de fond între susținerea creditorului pe de o parte că există o creanță validă de 498552,28 lei și pe de altă parte, poziția fermă a administratorului insovlabilității că datoria nu există, nu a fost recunoscută și este prescrisă.

Acest dezacord fundamental nu poate fi soluționat prin simpla aplicare administrativă a normelor de verificare a creanțelor în insolvabilitate, ci presupune

stabilirea faptelor și a dreptului aplicabil, cu toate garanțiile procesuale prevăzute în procesul civil contradictoriu.

Cu referire la practica judiciară, urmează a fi reiterat că instanțele de recurs aplică constant art. 144 alin. (4) din Legea insolvabilității în cazuri în care creanța este contestată în mod substanțial, nu există un titlu executoriu iar actele justificative sunt incomplete și ambigue.

În concluzie, având în vedere existența unui litigiu de drept ce nu poate fi soluționat în procedura de insolvabilitate, necesitatea analizării în fond a creanței într-un cadru contradictorial, având la bază dispozițiile art. 144 alin. (4) din Legea nr. 149/2012, instanța de recurs va admite recursul formulat de S.R.L. „Astra", va casa încheierea instanței de fond, și, soluționând în fond problema, va respinge contestația formulată de S.R.L. „Astra" cu privire la creanța neadmisă de administratorul insolvabilități Î.M. Regia „Apă-Canal- Bălți", Pelin Roman în sumă de 498 552,28 lei în tabelul definitiv al creanțelor debitorului insolvabil Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți", explicând creditorului dreptul de a formula o acțiune civilă separată, în procedură contencioasă, pentru confirmarea creanței sale în suma pretinsă de 498 552,28 lei.

În conformitate cu art. 428 alin. (1) Cod de procedură civilă, *decizia instanţei de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămîne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanţei la data emiterii.*

În baza celor expuse și în conformitate cu prevederile art.art. 427 lit. c) și 428 Cod de procedură civilă, Colegiul Civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord,

D E C I D E :

Admite cererea de recurs declarată de S.R.L. „Astra" prin intermediul avocatului Ocerednaia Larisa.

Casează încheierea Bălți, sediul Fălești din 03 aprilie 2025, emisă la contestația depusă de potențialul creditor S.R.L. „Astra" la data de 03 martie 2021, în privința creanțelor neadmise în cauza de insolvabilitate inițiată la cererea creditorului Î.I.S. „Acva-Nord", în procedura de realizare a planului, privind intentarea procesului de insolvabilitate față de Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți".

Respinge contestația formulată de S.R.L. „Astra" cu privire la creanța neadmisă de administratorul insolvabilități Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți", Pelin Roman în sumă de 498 552,28 lei în tabelul definitiv al creanțelor debitorului insolvabil Î.M. Regia „Apă-Canal- Bălți".

Constată existența unui litigiu de drept în privința creanței înaintate de creditorul S.R.L. „Astra" împotriva patrimoniului debitorului insolvabil Î.M. Regia „Apă-Canal-Bălți", cu suma de 498 552,28 lei.

Se explică S.R.L. „Astra" dreptul de a intenta un proces separat, în instanța de

drept comun, de confirmare a creanței în sumă suma de 498 552,28 lei față de patrimoniul debitorului insolvabil Î.M. Regia „Apă-Canal- Bălți”.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecător: Radu Holban

Judecători: Svetlana Ghercavii

Cristina Prisacari